

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ

ПРОГРАМА

кандидатського іспиту зі спеціальності

27.00.05 – теорія та історія соціальних видавничої справи та редагування
та додаткового кандидатського іспиту для здобувачів
наукового ступеня кандидата наук з соціальних комунікацій,
які не мають базової освіти і не навчаються за спеціальністю 27.00.05

(галузь науки – «Соціальні комунікації»)

Затверджено Вченою радою
Інституту журналістики
(протокол № 11 від 25 травня 2015 р.)

Пояснювальна записка

Програма кандидатського іспиту призначена для здобувачів наукового ступеня кандидата наук зі спеціальності 27.00.05 — теорія та історія видавничої справи та редагування.

Кандидатський іспит повинен виявити рівень методологічної, теоретичної та професійної підготовки здобувача, знання теоретико-методологічних засад, історії та сучасних тенденцій розвитку видавничої справи; державної політики та законодавства у видавничій діяльності; управління, економіки та статистики у видавничій справі; ринкових моделей видавничої діяльності; стандартизації у видавничій справі; теорії, методики та специфіки редагування різних типів видань; соціально-функціональних, конструктивних, знакових, поліграфічних та художньо-технічних характеристик видань; інформаційного забезпечення редакційно-видавничої діяльності; мережевих електронних ресурсів та технологій у редакційно-видавничій діяльності; теоретико-методичних та організаційних засад функціонування видавництв, у т.ч. електронних.

Здобувач повинен розумітися на організації друку в Україні та за кордоном; міжнародному співробітництві у видавничій справі; підготовці кадрів для редакційно-видавничої справи в Україні та за кордоном, розробленні та впровадженні нових професійних стандартів підготовки кадрів для видавничої діяльності.

Обсяг знань, який повинен виявити здобувач на кандидатському іспиті зі спеціальності, не обмежується колом питань, визначених у програмі. Він повинен опанувати матеріал за темою свого дисертаційного дослідження, знати теорію, історію й сучасний стан досліджуваної проблеми.

РОЗДІЛ I. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ

Соціальні комунікації як об'єкт наукового вивчення.

Поняття про комунікацію, соціальну комунікацію, масову комунікацію поняття про соціальні інститути, соціально-комунікаційні форми організації людської діяльності, форми комунікації в історичні періоди розвитку людського суспільства.

Історичні умови, соціокультурні фактори еволюції соціальних комунікацій. Соціокультурні фактори еволюції соціальних комунікацій. Рушійні сили розвитку соціальних комунікацій. Поняття про інформаційно-комунікаційні революції в суспільстві. Етапи становлення соціальних комунікацій, виникнення мови, писемності, книгодрукування, електричні засоби — телефон, телеграф, персональний комп'ютер, електронні комунікаційні мережі, інтелектуальні інформаційні технології.

Загальне поняття соціальної комунікації як сукупності процесів і структур обігу інформації та знань у суспільстві, що забезпечують його існування й розвиток.

Соціальна комунікація як засіб організації діяльності на основі цілеспрямованої передачі та обміну інформацією і знаннями. Соціальна комунікація як умова і характеристика існування соціуму. Соціальні функції

комунікації. Матеріальна й ідеальна (духовна) складові комунікації. Моделі комунікації. Соціальні аспекти комунікації. Багатофакторність комунікації. Цільові параметри соціальної комунікації. Суб'єкти комунікації.

Становлення теорії соціальних комунікацій. Формування системи соціальнокомунікаційних наук. Структура соціально-комунікативного знання. Теоретичні та прикладні соціально-комунікативні знання.

Інформаційно-когнітивна динаміка суспільства в умовах масової комунікації як основного різновиду соціального спілкування. Поняття мас у науці. Свідомість поведінка і настрої мас у контексті масової комунікації. Комунікаційний вплив на маси. Інформаційно-виробнича модель діяльності в масовій комунікації.

Основні принципи та методологія дослідження соціальних комунікацій.

Інституалізація в соціально-комунікаційній сфері. Соціально-комунікаційна культура суспільства. Соціально-комунікаційна діяльність: структура, предмет, організація. Професіоналізація кадрів у системі соціальних комунікацій. Організаційно-діяльнісні засади соціально-комунікаційних структур.

Розвиток документознавства й архівознавства в системі наук соціальнокомунікаційного циклу. Розвиток книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства в системі наук соціально-комунікаційного циклу. Розвиток журналістикознавства в системі наук про соціальні комунікації. Розвиток теорії видавничої справи та редагування з точки зору науки про соціальні комунікації. Розвиток прикладних соціально-комунікаційних технологій. Розвиток соціальної інформатики.

Актуальні проблеми соціальної комунікації в сучасній Україні.

Видавнича справа та редагування: теоретико-методологічні та термінознавчі аспекти понять.

Видавнича справа як сфера суспільних відносин. Видавнича справа та реагування як галузь науки і як спеціальність.

Тенденції розвитку видавничої справи у світі і в Україні на сучасному етапі.

Українська видавнича справа у порівнянні з європейськими країнами. Тенденції в організаційному, тематичному мовному та географічному аспектах. Законодавство України про видавничу справу. Головні ознаки класифікації сучасних видавництв. Типові структури видавництв: український і зарубіжний досвід.

Редакторські професії та фахові вимоги до них.

Причини збільшення попиту на фахівців видавничої справи в нинішніх умовах. різноманітність сфер застосування редакторських професій. Головні вимоги, які висуваються до претендента на вакантні редакторські посади нинішніми роботодавцями. найголовніші виробничі функції редакційновидавничого працівника.

Чинники, які сприяли поглибленню розподілу обов'язків між учасника редакційно-видавничого процесу. редакторські посади в сучасному видавництві. Чинники, які впливають на розмежування кола конкретних професійних функцій працівниками видавництва. основні функціональні обов'язки працівників видавництва.

Видавнича програма та видавнича продукція.

Поняття „видавнича програма” та чинники, які впливають на її зміст. Критерії поділу видавничої продукції на види. Видавнича продукція за: періодичністю, характером інформації, знаковою природою інформації, матеріальною конструкцією, мовною ознакою, форматом, повторністю випуску, іншими критеріями.

Електронні видання: типологічний ряд та специфіка редакторської підготовки.

Основні розмірні та кількісні параметри видань.

Формати видань. Перетворення типових форматів у стандартні. Основні способи складання аркушів паперу, призначеного для друку різних видів видань, які визнані міжнародним видавничим співтовариством: in folio, in quarto, in octavio. Чинники, які впливають на вибір формату видання.

Обсяги видань.

Види аркушів. Спосіб переведення фізичного друкованого аркуша в умовний. Причини, необхідності оволодіння сучасним редактором методикою переведення обсягу різних форматів видань в умовні друковані.

Службова частина видання: теоретичний і практичний аспекти.

Структурні одиниці побудови книжкового видання. Варіанти текстового або графічного (або обох способів відразу) наповнення авантитулу.

Елементи службової частини на прикінцевих сторінках. Надвипускні дані та випускні дані: еволюція та сучасна практика їх оформлення в Україні та на Заході.

Національні та міжнародні стандарти і правила їх застосування.

Історія стандартів. Сучасний стан із застосуванням діючі та розробкою нових стандартів. Міжнародна стандартна нумерація книг, серіальних видань. Міжнародна система штрихового кодування видавничої продукції.

Правове регулювання стосунків між видавцями, авторами, поліграфістами та реалізаторами.

Типові видавничі договори й особливості видавничої практики. Роль редактора в укладанні видавничих угод. Видавничі договори та їх види. Виробничі договори та їх види.

Особливості гонорарних зобов'язань видавця. Гонорарна політика видавництва та редакцій газет і роль редактора в цьому процесі.

Оригінал-макет друкованого видання.

Розробка дизайну видання, технічна розмітка тексту, стилів заголовків та шрифтів. Розмітка шпальти.

Складальний цикл. Операції складання і техніка верстки. Системи верстки друкованих видань. Особливості комп'ютерного складання тексту. Верстання видання. Коректура версток. Підготовка оригінал-макету для поліграфічного відтворення.

Обробка і верстання ілюстративного матеріалу. Художньо-технічне оформлення обкладинки.

Економічний мінімум для редактора-видавця і журналіста.

Типова структура витрат на конкретне друковане видання (гонорарні, загально видавничі, редакційні, поліграфічні, маркетингові). Методика складання кошторису друкованого видання. Шляхи зниження собівартості

різних видів видавничої продукції та роль редактора (журналіста) в цьому процесі.

РОЗДІЛ II. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА РЕДАГУВАННЯ

Сутність і зміст редагування.

Поняття редагування у широкому і вузькому розумінні. Критерії творчості в процесі редагування. Завдання редагування.

Редакторський аналіз тексту. Структура редакторського аналізу за одиницями тексту та за цілями аналітичних дій. Загальна схема редакторського аналізу та редагування.

Етапи редагування та їх особливості. Сутність редакторської правки та її головне завдання.

Методика і техніка редагування.

Аналіз і оцінка: композиції твору, рубрикації, фактичного матеріалу, мови і стилю. Логічні основи редагування.

Види редагування.

Поняття про різновиди редагування. Види редагування. Спеціальне редагування та його підвиди. Літературне редагування. Художньо-технічне редагування.

Основні правила з видавничої етики, які має пам'ятати редактор, редагуючи авторський оригінал.

Редакційно-видавничий процес.

Редакційно-видавничий процес як сукупність професійних дій.

Сутність та складові різних етапів редагування: підготовчого, редакційного, виробничого, маркетингового.

Сутність та специфіка редагування текстів за допомогою комп'ютерних програм.

Об'єктивний процес комп'ютеризації видавничої справи і суб'єктивні чинники створення „революційної” теорії видавничої справи та редагування. Позитиви і негативи так званого „екранного” редагування. Можливості програм текстового редактора Microsoft Word та текстового редактора українськомовних текстів „Рута”.

Найхарактерніші випадки творення автоматизованими редакторськими програмами смислових і граматичних помилок. Редактор і автоматизована система оптичного розпізнавання тексту та його переклад з іншої мови.

Особливості роботи редактора з комп'ютерними програмами перекладу з однієї мови на іншу.

Редакторська підготовка складових тексту.

Поняття заголовка. Функції заголовка. Види заголовків за функціональними ознаками, за змістом, за формою зображення, за місцем розташування. Методика роботи редактора із заголовками.

Поняття цитата. Найважливіші функції цитати. Способи уведення цитати в текст: коротка і велика за обсягом цитати. Методика роботи редактора з цитатами: загальні та граматичні правила.

Редагування навчальних та художніх видань.

Специфіка типологічного ряду навчальних видань. Зовнішня ознака підручника чи навчального посібника, що подається на титулі. Процедура

грифування та організація роботи редактора щодо експертизи навчальної літератури, що претендує на одержання відповідного грифа. Загальна методика роботи редактора з навчальними виданнями. Структурування змістової частини. Забезпечення належного навчально-методичного рівня тексту, а також взаємозв'язку текстового та ілюстративного матеріалів.

Типологія художніх творів та їх видань: за родами, за жанрами, за складом тексту, за цільовим призначенням. Особливості редагування творів класичної літератури та творів сучасних авторів.

Редагування газетно-журнальних, рекламних, інформаційних видань.

Газетно-журнальні видання та їх типологія. Найголовніші позиції оцінювання редактором газетно-журнального тексту. Форми існування рекламних текстів.

Предмет рекламних повідомлень та характер інформації у рекламних текстах. Об'єкти авторського права в рекламних виданнях. Типологічна структура друкованої продукції з рекламними текстами. Жанри рекламних текстів. Специфіки підготовки та редагування рекламних матеріалів. Типові помилки смислового, стилістичного, граматичного характеру в рекламних текстах.

Сучасна типологія інформаційних видань та особливості їх редакторської підготовки.

Редакторська підготовка перекладів.

Перекладознавчий мінімум для редактора-видавця. Види перекладів. Різновиди писемного перекладу. Проблемні питання, які постають перед професійно підготовленим перекладачем. Ретроспектива перекладного книговидання в Україні. Витоки українського давнього перекладного рукописання. Школа художнього перекладу українських поетів-романтиків XIX ст. Політика московських ідеологів щодо практики перекладів творів зарубіжних авторів на національні мови. Українське перекладне книговидання періоду хрущовської відлиги. Сучасний стан.

Пошук іншомовного твору та його власника. Пошук перекладача та редагування перекладу. Особливості оформлення службової частини перекладного видання.

Редакторська підготовка навчальних, художніх, наукових, науковопопулярних видань.

Типологічний ряд навчальних та художніх видань. Наукові та науковопопулярні видання, їх функції та типологічні ряди. Ознайомчий аспект редагування та з'ясування редактором принципових питань на цьому етапі. Структурний та змістовий аспекти редагування. Найпоширеніші прийоми популяризації викладу матеріалу.

Редакторська підготовка довідкових видань.

Типологічний ряд довідкових видань. Особливості побудови текстової частини словників, довідників, енциклопедій. Особливості редакторської підготовки матеріалів.

Редакторська підготовка перевидань та перекладів.

Види перевидань. Критерії відбору та проблематика творів для перевидань. Види перекладів. Критерії відбору та проблематика творів для

перекладів і перевидань. Робота редактора над змістовою та службовою частинами видання.

РОЗДІЛ III. ІСТОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

Історія видавничої справи та редагування як наука: методологічні засади, історіографія та джерельна база.

Загальнонаукові й спеціальні методи та історія видавничої справи. Сучасні підходи до періодизації історії видавничої справи, критерії та принципи.

Основні групи джерел з історії видавничої справи, їх характеристика та методика використання.

Роль, значення і завдання історіографії і бібліографії в галузі досліджень історії видавничої справи. Зарубіжні та українські дослідники історії видавничої справи. Періодичні видання, присвячені видавничій справі (ретроспектива).

Історичні витоки рукописної видавничої справи.

Виникнення письма й алфавіту як предтеча книгописання. Первинний “книжковий” матеріал. Ранні осередки рукописної книги на Близькому Сході, в Азії та Європі. Причини поширення рукописання. Становлення книгозбірень. Книга в долях Горація та Овідія. Вимоги давньоєврейських талмудистів до переписувачів книг.

Українська рукописна книга дохристиянської доби.

Обставини і причини недослідженості проблеми. Безповоротні втрати стародавніх пам’яток. Вивезення книг за межі України. Книги як політичні заручники в “українському питанні”. Перші спроби перегляду усталеної періодизації. Книжкова справа в Україні перед прийняттям християнства. Писемні тексти архіву “Кам’яна Могила”. Велесова книга. “Руське” письмо і “руські” переклади IX століття. Літопис Аскольда.

Книгописання в давньоукраїнській державі після прийняття християнства.

Провідні осередки рукописної справи. Десятинна церква у Києві. Софійський собор у Києві. Києво-Печерська лавра. Чернігівська земля. Галичина і Волинь. Карпатська Русь. Творці й переписувачі книг як перші автори, перекладачі, редактори і видавці. Світські каліграфи. Осередки при монастирях. Удосконалення текстів наступними переписувачами. Книжкові шедеври XIXVI століть. Реймська Євангелія. Пересопницька Євангелія.

Зародження й етапи поширення друкарства в світі.

Передумови запровадження у видавничу практику рухомих літер. Печатки і штампи як предтечі друкарства. Метод набиття візерунків на тканині. Ксилографічний метод множення текстів та ілюстрацій на папері. Перші спроби створення рухомих літер.

Доля друкарського винаходу. Лаврін Костер та Йоган Гутенберг. Ствердження друкарства в Європі і світі як чинник кардинальних змін в організації редакційно-видавничої справи. Поширення друкарства в Європі.

Відмінності технології друкарства на Заході і Сході. Противники друкарства. Значення друкарства: редакційно-видавничий аспект

Зарубіжні й українські концепції витоків українського друкарства.

Російська (радянська) концепція. Концепція західних учених. Концепція Івана Огієнка. Концепція Ореста Мацюка та Якіма Запасака.

Раннє українське друкарство (XIV-XVII століття).

Формування мережі друкарень на галицько-волинських землях. Галичина. Друкарня Львівського ставропігійного братства. Приватна друкарня Михайла Сльозки. Друкарні Арсенія Желібовського та Йосипа Шумлянського. Провінційні друкарні. Волинь.

Видавнича діяльність Києво-Печерської лаври. Спустошуючий слід лихоліть. Заснування друкарні: перекази, документальні свідчення. Єлисей Плетенецький. Папір і папірні для друкарні. Перші друки. Поширення лаврських видань. Руйнування справи печерських друкарів.

Чернігівсько-сіверський друкарський осередок. Перша друкарня в Чернігові. Друкарня Лазара Барановича: новгород-сіверський період. Чернігівський період.

Українські друкарі та їхня роль у ствердженні вітчизняної школи редагування і видавничої справи.

Походження й освітній рівень друкарів. Вихідці з міщанського середовища. Вихідці з релігійного середовища. Діячі освіти, науки, письменники.

Тематичний репертуар стародруків. Богослужбові книги. Полемічні (наукові) видання. Навчальні видання. Інші видання. Структурування ранніх книжкових видань як елемент упорядницької праці видавців. Передмови. Післямови. Посвяти. Титульні сторінки. Показчики. Повідомлення про помилки. Ознаки української сутності а в першодруках.

Редакторські та видавничі нововведення, спонукані друкарством. Поява розділових знаків. Вживання великої літери. Нумерація сторінок і “сторожові” слова. Поява посилань.

Становлення і розвиток наукового книговидання (на прикладі київського університету Св. Володимира).

Суспільні потреби і політичні перепони на шляху становлення видавничої справи в університетах. Перші спроби києво-могилянців. Козацькі проекти університетів та їх друкарень. Проекти приватних осіб.

Становлення університетської друкарні. Обладнання. Перші друкарі та організації їх роботи. Відкриття літографії. Початкові правила роботи видавців. Роль Михайла Максимовича в розвитку наукової книги. Пошук однодумців: Гоголь. Провал спроби Шевченка як видавця. Студенти і видавнича справа. Видання власних творів та альманахів “київського” періоду. Стосунки з друкарнею. Правопис Максимовича в історії видавничої справи.

Тематичний аспект наукового книговидання. Підручники релігієзнавчої тематики. Література з прикладних і гуманітарних наук. Службові та офіційні видання.

Видавнича справа в умовах цензурних обмежень і заборон українського друкованого слова (XVIII – початок XX століття).

Причини виникнення цензури в Росії і специфіка її застосування до українського друку. Принципові відмінності в умовах розвитку раннього друкарства в Україні і Росії. Початок цензури українських друків. Посилення каральних функцій цензури. Специфіка застосування цензурного законодавства

до українського друку. Українські видання до викриття Кирило-Мефодіївського братства. Цензурний терор після “справи братчиків”. Справа Каленика Шейковського. Українські граматики – російським алфавітом.

Основні антиукраїнські цензурні циркуляри та їх вплив на друкарство. Валуєвський циркуляр 1863 року. Емський указ 1876 року. Цензура після Емського указу. Революція 1905 року і спроба скасування цензури українського друку. Царський маніфест від 17 жовтня 1905 року. Видавничий рух в умовах дії Валуєвського і Емського указів.

Цензура видавничої справи як чинник заборони українства. Особливо “крамольні” книги. Форми цензурних репресій проти українських видавців та редакторів.

Книги Святого Письма в світі і в Україні: історико-видавничий аспект.

Біблійні книги серед народів світу. Біблія як предмет книгознавчого аналізу. Біблійний текст як основа розвитку мови кожного народу.

Ранні спроби перекладів і видань Біблій на українських землях. Острозька Біблія. Руські письмена в Херсонесі IX століття. Проект князя Костянтина Острозького. Збирання різномовних рукописів та перекладачів. Московське перевидання українського книжкового шедевр. Доля острозьких Біблій. Видання Книги книг літературною мовою: долі перекладів і перекладачів та редакторів. Переклад Пилипа Морачевського. Спроби Маркіяна Шашкевича та Володимира Александрова. Переклад Пантелеймона Куліша. Переклад Івана Огієнка. Загроза знищення Огієнкового рукопису. Видання української Біблії лондонськими друкарями.

Інші переклади й видання.

Видавничий рух доби визвольних змагань українського народу (1917-1920).

Ситуація з українським друком напередодні Лютневої революції 1917 року. Відновлення цензури. Напівлегальне книговидання. Формування нової книговидавничої мережі. Структура. Засновники. Політика українських урядів у видавничій справі. Фінансова й ідеологічна підтримка. Законодавча база для видавничої справи.

Кам'янець-Подільський як видавничий і книгознавчий центр УНР. Урядові друковані органи. Університет як центр книгодруку. Акція рятування книг.

Видавничий репертуар. Тематична палітра. Словникові видання нової доби.

Видавнича справа періоду радянської влади (1920-1990): організаційний аспект.

Руйнування кращих набутоків минулого. Ревізія випущеної літератури. Знищення надрукованих та підготовлених до друку видань. Закриття діючих видавництв та експропріація друкарського обладнання. Творення нової книговидавничої системи. Становлення законодавчої бази. Державні органи щодо управління видавничою справою.

Еволюція видавничої мережі радянського типу. Формування типології видавництв. Структура українського книговидання напередодні розвалу Радянського Союзу.

Українська видавнича справа в Західній Європі (на прикладі Німеччини та Франції).

Початки українськомовних друків на німецьких землях. Швайпольт Фіоль – перший друкар українських книг на поза етнічних землях України. Лейпцизька шевченкіана. Український книгодрукування між двома світовими війнами та в післявоєнний період.

Предтечі українського книговидавничого руху у Франції. Рукописний “посаг” Анни Ярославівни – королеви Франції. Україніка в Національній французькій книгозбірні. Український архів у Франції. Перша половина ХХ століття. “Український друкар” як попередник “Тризуба”. Видавнича діяльність часопису “Тризуб”. Перша українська книгарня Парижа. Часопис “Українське Слово”. Перша українська друкарня у Франції. Друга половина ХХ століття. Націоналістичне видавництво в Європі. Видавнича діяльність Бібліотеки імені Симона Петлюри. Часопис “Україна”. “Енциклопедія українознавства” НТШ. Сучасні видавничі українські видавничі осередки у Франції та їхні новітні набутки.

Українська видавнича справа на американському континенті (на прикладі Канаді).

Місійна роль українського друкованого слова. Учителі-емігранти як піонери видавничого руху. Перші українські друки на канадській землі. Видавництва й часописи першої хвилі еміграції. Газетні видавництва. “Руська друкарня” і книговидавничий концерн “Руська книгарня”. “Українська видавнича спілка”. Друковане слово другої і третьої хвиль еміграції. Переведення українського книговидання за океаном на професійну основу. Видавництво “Наша культура”. Видавництво Івана Тиктора. Видавнича спілка “Тризуб”. Сучасний період. Причини послаблення книговидавничого руху. Центри книговидання новітньої доби. Видавництво Канадського інституту українських студій.

Становлення та основні етапи розвитку української школи редагування

Поняття про історію редагування як предмет вивчення. Редакторські набутки творців, упорядників і переписувачів періоду становлення та розвитку української рукописної справи.

Друкарство як чинник удосконалення редагування. Ствердження української школи редагування в період ХУ-ХУІІІ століть. Редакторська школа вчених гуртків галицьких, волинських, киево-печерських та чернігівських друкарів.

Редакторський досвід діячів українського національного відродження ХІХ поч. ХХ ст., які працювали на ниві друкарства.

Р. Іванченко та М. Феллер як засновники сучасної української школи редагування.

**ДИСЕРТАЦІЇ,
ЗАХИЩЕНІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 27.00.05 – ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ
ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕЛАГУВАННЯ**

Дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (бібліографічні описи асторефератів)

2013 рік

1. Теремко, Василь Іванович. Видавничі стратегії в умовах суспільних трансформацій : автореф. дис ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Василь Іванович Теремко . – Київ : Б.в., 2013 . – 38 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 01.04.13)

Дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук (бібліографічні описи асторефератів)

2014 рік

1. Салига, Павло Георгійович. Трансформація мережевих електронних журналів як явища масової комунікації : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.05 / Павло Георгійович Салига . – Київ, 2014 . – 15 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 30.10.14)
2. Одінцова, Майя Іванівна. Рукописні книги і журнали Бориса Грінченка: редакційно-видавничий аспект : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.05 / Майя Іванівна Одінцова . – Київ, 2014 . – 20 с. (Київський національний університет культури і мистецтв, дата захисту: 25.06.14)

2013 рік

1. Вербовий, Руслан Миколайович. Композиційно-графічна модель українського молодіжного журналу : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.05 / Руслан Миколайович Вербовий . – Київ, 2013 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 29.03.13)
2. Вернигора, Ніна Миколаївна. Книговидання для дітей в Україні ХХ століття: типологія, проблематика, жанрові особливості : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Ніна Миколаївна Вернигора . – Київ, 2013 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 20.09.13)
3. Кудряшов, Гліб Олексійович. Видавнича діяльність товариств “Просвіта” Лівобережної України (поч. ХХ ст.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Гліб Олексійович Кудряшов . – Київ, 2013 . – 18 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 18.07.13)
4. Листвак, Галина Богданівна. “Книга художника”: проблеми видавничого втілення : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Галина Богданівна Листвак . – Київ, 2013 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 16.09.13)

2012 рік

1. Дроздова, Альона Василівна. Авторське редагування художнього твору в параметрах соціального простору і соціального часу : творча лабораторія Олеся Гончара : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій:

- 27.00.05 / Альона Василівна Дроздова . – Запоріжжя : Б.в., 2012 . – 20 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 14.02.2013)
2. Макуха, Марина Василівна. Журнал “Друкарство” як тип періодичного видання для фахівців видавничої справи та редагування : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Марина Василівна Макуха . – Київ : Б.в., 2012 . – 15 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 15.02.12)
 3. Носко, Анастасія Михайлівна. Соціокультурна модель авторського редагування письменників кінця XIX – початку XX століття: епістолярна парадигма : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Анастасія Михайлівна Носко . – Запоріжжя : Б.в., 2012 . – 20 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 14.02.2013)
 4. Подоляка, Надія Степанівна. Становлення та розвиток видавничої справи Сумського краю (1861-1917 рр.): осередки, репертуар, розповсюдження : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Надія Степанівна Подоляка . – Київ : Б.в., 2011 . – 19 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 11.11.11)
 5. Спанатій, Олександр Сергійович. Український самвидав 1960 – 80-х років: сегмент неперіодичних видань : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Олександр Сергійович Спанатій . – Київ : Б.в., 2012 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 10.04.12)
 6. Фіялка, Світлана Борисівна. Редагування навчальної літератури з культурознавства для вищої школи: автореф. дис ... канд. наук із соц. комунікацій / С. Б. Фіялка . – К. : Б.в., 2012 . (Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут, дата захисту: 30.05.12)

2011 рік

1. Андрійчук, Микола Тарасович. Українсько-єврейський дискурс у друкованих виданнях Наддніпрянщини (60-ті рр. XIX ст. – початок XX ст.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Микола Тарасович Андрійчук . – Київ : Б.в., 2011 . – 19 с. (Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут, дата захисту: 16.06.11)
2. Гуманенко, Олександра Олександрівна. Рецензування як чинник наукової комунікації: соціокультурні та видавничі аспекти : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Олександра Олександрівна Гуманенко . – Київ : Б.в., 2011 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 24.10.11)
3. Іванченко, Оксана Володимирівна. Видавництво “Веселка”: особливості становлення, функціонування й розвитку (1934-2010 рр.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Оксана Володимирівна Іванченко . – Київ : Б.в., 2011 . – 16 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 11.11.11)
4. Ренн, Ольга Михайлівна. Колективне авторство: проблеми видавничого втілення : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Ольга Михайлівна Ренн . – Київ : Б.в., 2011 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 22.04.11)

5. Решету́ха, Тетяна Васи́лівна. Видавнича справа Тернопілля кінця ХІХ – першої третини ХХ століття (на матеріалі українськомовних видань) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Тетяна Васи́лівна Решету́ха . – Київ : Б.в., 2011 . – 19 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 11.03.11)
6. Фіть, Людмила Володимирівна. Видавництво “Сіач” в історії української видавничої справи (1917-1920 рр.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Людмила Володимирівна Фіть . – Київ : Б.в., 2011 . – 17 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 11.11.11)

2010 рік

1. Думанська, Марія Ігорівна. Організаційно-видавничі та редакторські аспекти діяльності Марії Грінченко : автореф. дис ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.05 / Марія Ігорівна Думанська . – Запоріжжя : Б.в., 2010 . – 20 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 2.11.10)
2. Сегол, Радміла Ігорівна. Редагування перекладу текстів англomовних телесеріалів : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій / Радміла Ігорівна Сегол . – Київ : Б.в., 2010 . – 16 с. (Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут, дата захисту: 04.02.11)
3. Плехова, Ірина Дмитрівна. Часопис “Українська книга” (1937-1943) у контексті становлення української книгознавчої періодики першої половини ХХ століття : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Ірина Дмитрівна Плехова . – Київ : Б.в., 2010 . – 19 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 12.03.10)

2009 рік

1. Дмитрів, Лідія Йосифівна. Фаховий часопис для видавців: основні засади функціонування в контексті розвитку сучасної видавничої справи (світовий та український досвід) : автореф. дис ... канд. наук з соціальних комунікацій: 27.00.05 / Лідія Йосифівна Дмитрів . – Запоріжжя : Б.в., 2009 . – 19 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 10.07.09)
2. Кусий, Леся Михайлівна. Михайло Таранько – редактор і видавець українських часописів книжкових серій для дітей і молоді (1919-1939 рр.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Леся Михайлівна Кусий . – Київ : Б.в., 2009 . – 18 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 28.04.09)
3. Кулинич, Мирослава Миронівна. Часопис “Вістник для русинів Австрійської держави” (1850-1866 рр.) як джерело вивчення історії національної видавничої справи : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Мирослава Миронівна Кулинич . – Київ : Б.в., 2009 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 26.06.09)
4. Куцевська, Ольга Станіславівна. Саморедагування Олесем Гончаром публіцистичного твору: модифікація, прагматика, інтерпретація : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Ольга Станіславівна Куцевська . – Запоріжжя : Б.в., 2009 . – 20 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 09.02.2010)
5. Стадницька, Юлія Васи́лівна. Роль галицької дитячої періодики 20-30-х рр. ХХ ст. у становленні української пізнавальної літератури : автореф. дис

... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Юлія Василівна Стадницька . – Київ : Б.в., 2009 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 07.12.09)

6. Школик, Ірина Василівна. Гендерний чинник у видавничій справі України: історія та сучасність : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Ірина Василівна Школик . – Київ : Б.в., 2009 . – 19 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 01.10.09)
7. Шейхо Каміран. Преса Сирії: структура, особливості функціонування, тематично-жанрові домінанти, порівняльний аспект з українською пресою. : Дис... канд. наук: 27.00.05 – 2009. (Класичний приватний університет, дата захисту: 29.09.09)

2008 рік

1. Василенко, Михайло Григорович. Редакторська та видавнича діяльність Івана Франка : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Михайло Григорович Василенко . – Київ : Б.в., 2008 . – 19 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 14.11.08)
2. Гринівський, Тарас Степанович. Часопис “Книгарь” як осередок вивчення видавничої справи в Україні періоду визвольних змагань (1917-1920 рр.) : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Тарас Степанович Гринівський . – Київ : Б.в., 2008 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 17.11.08)
3. Женченко, Марина Іванівна. Видання правничої літератури в Україні: історичний, типолого-тематичний та редакційно-видавничий аспекти : автореф. дис ... канд. наук із соціальних комунікацій: 27.00.05 / Марина Іванівна Женченко . – Київ : Б.в., 2008 . – 20 с. (КНУ ім. Тараса Шевченка, дата захисту: 14.11.08)
4. Самотий, Рената Стефанівна. Видавнича діяльність Львівської політехніки: структура, постаті, репертуарна політика (1844-1944) : автореф. дис ... канд. наук з соціальних комунікацій: 27.00.05 / Рената Стефанівна Самотий . – Запоріжжя : Б.в., 2008 . – 20 с. (Класичний приватний університет, дата захисту: 21.01.08)

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бем Гольгер та ін. Видавець майбутнього: маркетинг і менеджмент у видавництві / пер. з нім. – К.: Основи, 1994.
2. Видача справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX – перша половина XX ст.: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2003.
3. Городенко Л. Системи верстки: Навчальний посібник. – К., 2006.
4. Животко А. Історія української преси / Упорядк., передм. і примітки М. Тимошика. – К.: Наша культура і наука. 2000. -368 с.
5. Запаско Я. Українська рукописна книга. -Львів.: Світ, 1995.
6. Запаско Я., Мацюк О., Стасенко В. Початки українського друкарства. - Львів: Центр Європи, 2000. -222 с.
7. Зелінська Н. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан. – Львів: Світ, 2002.
8. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини.— К.: Освіта, 1999.— 351 с.
9. Іванченко Р. Літературне редагування: Навч. посібник. – 2-ге вид. – К.: Вища школа, 1983 (перевидання 2003 р.)
10. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. – Львів: І-т українознавства, 2002. – 520 с.
11. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації.— Львів: ПАІС, 2005.— 304 с.
12. Капелюшний А. О. Стилїстика редагування журналістських текстів: Практичні заняття. – Львів: Паіс, 2003.
13. Крайнікова Т. С. Коректура: Підручник. – К.: Наша культура і наука, 2005.
14. Мильчин А. Э., Чельцова Л. К. Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания . – 2-е изд. – М.: ОлмаПресс, 2003.
15. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи. – Львів: Палітра друку, 2002.
16. Огієнко І. Історія українського друкарства / Упорядк., передмова і примітки М. Тимошика. - К.: Либідь, 1994.
17. Пикок Д. Издательское дело: Книга – о замысла до упаковки / Пер. с англ. – М.: ЭКОМ, 1998.
18. Різун В. Літературне редагування: Підручник. – К.: Либідь, 1996.
19. Романюк М. Загальна і спеціальна бібліографія: Навч. пос. – Львів, 2002.
20. Сава В. Основи техніки творення книги. – Львів: Каменяр, 2000.
21. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. – К., 2002.
22. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации / А. В. Соколов. — СПб. : Изд-во Михайлова, 2002. — 459 с.
23. Соціальні комунікації: хрестоматія / уклад. В.О. Ільганаєва. — Х. : ХДАК. — 178 с.
24. Тимошик М. Видавничий бізнес: Погляд журналіста, видавця, вченого. – К.: Наша культура і наука, 2005.

- 25.Тимошик М. Історія видавничої справи: Підручник. – К.: Наша культура і наука, 2005 (перевидання 2007 р.)
- 26.Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця, видавця. – К.: Наша культура і наука, 2005 (перевидання 2006 р.)
- 27.Черниш Н. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань. – Львів: Фенікс, 1998.
- 28.Шевченко В. Художньо-технічне редагування: Тексти лекцій. – К., 2005.